

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 โครงสร้างอะตอมและสมบัติทั่วไป	1
1.1 ชื่อและที่มาของชื่อ	3
1.2 ออร์บิทัล f	8
1.3 ระดับพลังงานของออร์บิทัล f	11
1.4 การเรียงอิเล็กตรอนในธาตุกลุ่มแลนทาไนด์	18
1.5 การเรียงอิเล็กตรอนในธาตุกลุ่มแอกทิไนด์	22
1.6 สถานะออกซิเดชัน	23
1.7 ขนาดอะตอมและไอออนของธาตุกลุ่มแลนทาไนด์	25
1.7.1 ผลจากขนาด	28
1.7.2 การเปลี่ยนแปลงขนาดตามเลขอะตอม	28
1.8 ขนาดไอออนของธาตุกลุ่มแอกทิไนด์	30
1.9 ธาตุกลุ่มแทรนส์ยูเรเนียม	31
บทที่ 2 กลุ่มธาตุแลนทาไนด์	33
2.1 ประวัติการค้นพบ	33
2.2 ปัญหา Ceria กับ Yttria	35
2.3 ขั้นตอนการศึกษา	38
2.4 ความสับสนในการตั้งชื่อ	38
2.5 ธาตุที่มีเลขอะตอม 61	40
2.6 แหล่งกำเนิดในธรรมชาติ	41
2.7 กระบวนการแยกออกจากแร่	43
2.7.1 กระบวนการย่อยแร่และแยก	43
2.7.2 การแยกแลนทาไนด์	45
2.7.2.1 การตกผลึกแยกลำดับส่วน	46
2.7.2.2 การตกตะกอนแยกลำดับส่วน	47
2.7.2.3 การแลกเปลี่ยนไอออน	48

บทที่ 3 กลุ่มธาตุแอกทิไนด์

3.1 จุดเริ่มต้น

3.2 สมมุติฐานแอกทิไนด์

3.3 กลุ่มธาตุ Ac-U

3.4 กลุ่มธาตุทรานส์ยูเรเนียม

3.4.1 ธาตุที่ 93 เนปทูเนียม (Np)

3.4.2 ธาตุที่ 94 พลูโทเนียม (Pu)

3.4.3 ธาตุที่ 95 อะเมริเชียม (Am) และธาตุที่ 96 คูเรียม (Cm)

3.4.4 ธาตุที่ 97 เบอริลียม (Bk) และธาตุที่ 98 แคลิฟอร์เนียม (Cf)

3.4.5 ธาตุที่ 99 ไอน์สไตเนียม (Es) และธาตุที่ 100 เฟอर्मียม (Fm)

3.4.6 ธาตุที่ 101 เมนเดเลเวียม (Md)

3.4.7 ธาตุที่ 102 โนเบเลียม (No)

3.4.8 ธาตุที่ 103 ลอว์เรนเชียม (Lr)

3.5 วิธีการทดลองและเทคนิคพิเศษ

3.5.1 อุปกรณ์สำหรับใช้กับสารกัมมันตรังสี

3.5.2 เทคนิคอัลตราไมโครเคมี

3.6 การผลิตพลูโทเนียม

3.6.1 เสถียรภาพของสถานะออกซิเดชัน

3.6.2 การสกัดด้วยตัวทำละลายอินทรีย์

3.6.3 การตกตะกอนร่วม

3.6.4 เทคนิคการแลกเปลี่ยนไอออน

3.6.5 วิธีการแยก

3.6.5.1 วิธีแยกโดยใช้ Hexone หรือ Methyl isobutyl ketone

3.6.5.2 วิธีแยกโดยใช้ TBP (Tributyl phosphate)

3.6.5.3 วิธีแยกโดยใช้ Bismuth phosphate-Lanthanum fluoride

3.7 เทคนิคการแลกเปลี่ยนไอออน

บทที่ 4 สารประกอบต่างๆ	101
4.1 สารประกอบออกไซด์	102
4.2 การละลาย	106
4.3 สารประกอบเชิงซ้อน	108
4.3.1 เลขโคออร์ดิเนชันและโครงสร้าง	108
4.3.2 ลิแกนด์ชนิดเป็นวงคีเลต	113
4.4 สารประกอบออร์แกโนเมทัลลิกของธาตุกลุ่มเอฟ	119
บทที่ 5 สมบัติทางสเปกโทรสโกปี	125
5.1 สีและการดูดกลืนแสงของธาตุแลนทาไนด์	125
5.2 ปัจจัยที่มีผลต่อความกว้าง-แคบของสเปกตรัมการดูดกลืนแสง	129
5.3 ระดับพลังงาน (เทอมและสเตต) และสเปกตรัมการดูดกลืน	132
5.4 การดูดกลืนแสงของธาตุแอกทิไนด์	134
5.5 การเปล่งแสง	136
5.5.1 การหาจำนวนโมเลกุลของน้ำที่เข้ามาเกิดพันธะกับโลหะไอออน	141
5.5.2 การใช้เป็นตัวตรวจจับทางเคมีและตัวตรวจวัดทางชีวภาพด้วยภาพ	144
5.5.3 การวัดปริมาณยูเรเนียมในน้ำ	145
บทที่ 6 สมบัติทางแม่เหล็ก	147
6.1 สมบัติทางแม่เหล็กของธาตุแลนทาไนด์	147
6.2 สมบัติทางแม่เหล็กของธาตุแอกทิไนด์	155
6.3 ประโยชน์จากสมบัติทางแม่เหล็กของธาตุแลนทาไนด์	156
6.3.1 ชิฟตรีเอเจนต์สำหรับ $^1\text{H-NMR}$	156
6.3.2 สารเพิ่มความคมชัดของภาพสำหรับเอ็มอาร์ไอ	162
บทที่ 7 การใช้ประโยชน์ธาตุแรร์เอิร์ท	169
7.1 อุตสาหกรรมที่ต้องใช้ความบริสุทธิ์สูง	176
7.1.1 สารเรืองแสง	176
7.1.2 เลเซอร์	176
7.1.3 เส้นใยนำแสง	178

7.1.4	ทางด้าน การแพทย์	179
7.2	อุตสาหกรรมที่ไม่จำเป็นต้องใช้ความบริสุทธิ์สูงมากนัก	179
7.2.1	โลหะผสม	179
7.2.2	แม่เหล็กและอิเล็กทรอนิกส์	182
7.2.3	เซรามิกและสารตัวนำยิ่งยวด	183
7.2.4	แคทาไลสต์และอื่นๆ	185
ภาคผนวก 1	สัญลักษณ์แสดงเทอมและสเตตของอะตอม	191
ภาคผนวก 2	การหาเทอมที่เกิดจากชั้นย่อยที่มี N อิเล็กตรอน (N > 1)	207
บรรณานุกรม		211
ดัชนี		215

สัมพันธ์ วงศ์นาวา

ธาตุกลุ่มเอฟ : แลนทาไนด์และแอกทิไนด์ / สัมพันธ์

1. ธาตุหายาก. 2. แอกทิไนด์

546.41

ISBN 978-974-03-2920-6

สปจ. 1598

BSTI DEPT. OF SCIENCE SERVICE
สำนักหอสมุดฯ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

1110013635

ศูนย์ศูนย์วิชาการ สู้อิโคม
www.ChulaPress.com
Knowledge to All

เลขหมู่ 546.41
8 612
2555
เลขทะเบียน 19032
วันที่ 16/พ.ศ. 2555

ลิขสิทธิ์ของสำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ครั้งที่ 1 จำนวน 1,000 เล่ม พ.ศ. 2555

การผลิตและการลอกเลียนหนังสือเล่มนี้ไม่ว่ารูปแบบใดทั้งสิ้น

113910

ต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้จัดทำนาย ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

สาขา

ศาลาพระเกษีย โทร. 0-2218-7000-3 โทรสาร 0-2255-4441

สยามสแควร์ โทร. 0-2218-9881-2 โทรสาร 0-2254-9495

ม.นเรศวร จ.พิษณุโลก โทร. 0-5526-0162-4 โทรสาร 0-5526-0165

ม.เทคโนโลยีสุรนารี จ.นครราชสีมา โทร. 0-4421-6131-4 โทรสาร 0-4421-6135

ม.บูรพา จ.ชลบุรี โทร. 0-3839-4855-9 โทรสาร 0-3839-3239

โรงเรียนนายร้อย จปร. จ.นครนายก โทร. 0-3739-3023 โทรสาร 0-3739-3023

จัตุรัสจามจुरี (CHAMCHURI SQUARE) ชั้น 4 โทร. 0-2160-5301-2 โทรสาร 0-2160-5304

รัตนานิเวศร์ (แยกแคราย) โทร. 0-2950-5408-9 โทรสาร 0-2950-5405

Call Center (จัดส่งทั่วประเทศ) โทร. 0-2255-4433 <http://www.chulabook.com>

เครือข่าย

ศูนย์หนังสือ ม.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย โทร. 0-5391-7020-4 โทรสาร 0-5391-7025

ศูนย์หนังสือ ม.วลัยลักษณ์ จ.นครศรีธรรมราช โทร. 0-7567-3648-51 โทรสาร 0-7567-3652

ร้านหนังสือดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) रामคำแหง 43/1 โทร. 0-2538-2573 โทรสาร 0-2539-7091

ศูนย์หนังสือ ม.ราชภัฏเชียงราย จ.เชียงราย โทร. 0-5377-6000

ศูนย์หนังสือ ม.อุบลราชธานี จ.อุบลราชธานี โทร. 0-4535-3140, 0-4528-8400-3 ต่อ 1803 โทรสาร 0-4535-3145

ศูนย์หนังสือ ม.ราชภัฏสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี โทร. 0-7735-5466, 0-7791-3333 โทรสาร 0-7735-5468

ศูนย์หนังสือโรงเรียนเทคโนโลยีโออาร์พีซี จ.ระยอง โทร. 0-3889-9130-2 ต่อ 331 โทรสาร 0-3889-9130 ต่อ 301

ศูนย์หนังสือ ม.ราชภัฏเทพสตรี จ.ลพบุรี โทร. 0-3642-7485-93

ร้านค้า, หนังสือเข้าชั้นเรียน ติดต่อแผนกขายส่ง สาขารัตนานิเวศร์ (แยกแคราย) โทร. 0-2950-5408-9 โทรสาร 0-2950-5405

กองบรรณาธิการ : จุฑามาศ ตั้งจิตพิริชัย

พิสูจน์อักษร : รวีวรรณ จันทร์แก้ว

ออกแบบปก : หงก. ซอบและท่า โทร. 0-2447-2464, 08-1642-0419

ออกแบบรูปเล่ม : ดิษฐานันท์ ชาเสน

พิมพ์ที่ : บริษัทแอคทีฟพริ้นท์ จำกัด โทร. 0-2215-7698 โทรสาร 0-2214-0038

ดัชนี

กฎการเลือก	127	การ์เน็ต	183
กฎของฮุนด์	149, 206	การบัง	154
กรณีอิเล็กตรอนต่างกัน	197	การเปล่งแสง	136
กรณีอิเล็กตรอนเสมอเหมือนกัน	198	การเปล่งแสงเชิงแสง	137
กระจกลดแสงรบกวน	173	การย่อยแรมโนนาไซด์	44
กระบวนการผ่อนคลาย	162	การยับยั้ง	146
กระแสเอ็ดดี้	183	การแยกธาตุแลนทาไนด์	45
กลุ่มซีเรียบรม	41, 107	การแยกลำดับส่วน	38
กลุ่มดี	1	การเรียงอิเล็กตรอน	18, 22, 40, 191
กลุ่มแลนทาไนด์	1	การลดทอน	178
กลุ่มอิตเทรียม	41, 107	การแลกเปลี่ยนไอออน	40, 45, 48, 50, 54, 76, 91, 96
กลุ่มเอฟ	1	การสกัดด้วยตัวทำละลาย	45, 57, 66
กลุ่มแอกทีไนด์	1, 65	การหดตัว	
กึ่งหันลม	175, 183	แลนทาไนด์	26
การควบคู่แบบ jj	132, 194	แอกทีไนด์	30
การควบคู่แบบ LS	132, 193	เกลีอสองเชิง	
การควบคู่แบบ Russell-Saunders	193	ซัลเฟต	107
การควบคู่สปิน-ออร์บิท	132, 191	แมงนีเซียมไนเตรต	107
การตกตะกอนแยกลำดับส่วน	45, 47	แกโดลิเนียม	4, 174
การตกตะกอนร่วม	76, 91	แก้วเชิงแสง	184
การตกผลึกแยกลำดับส่วน	45, 46	แก้วไดดีเมียม	129
ส่วนหัว	47	แก้วฟลูออไรด์	178
ส่วนหาง	47		
การถ่ายโอนต้องห้ามลาพอร์ต	128, 140		
การถ่ายโอนแบบ d-d	128	ค	
การถ่ายโอนแบบ f-f	127	ความเป็นแม่เหล็กตามขวาง	164
		ความเป็นแม่เหล็กที่สถานะคงที่	164

มีชื่อ

ค่าคงที่การเกิด	114	เซลล์เชื้อเพลิง	171
ค่าคงที่การยึดเหนี่ยว	142	ไซโคลทรอน	7, 70
ค่าคงที่การสลายตัวเอกซโพเนนเชียล	140	ไซโคลเพนทาไดอิน	119
ค่าคงที่เสถียร	114		
คิวบิกเซอร์โคเนีย	185	ด	
คิเลต	52, 114, 115	ดีสโพรเซียม	4, 174
คูแฝดสี่เหลี่ยม	6		
คูแฝดใหม่	6	ด	
คูเรียม	5, 74	ตัวตรวจจับทางเคมี	144
แคตไอออนเอกซเซนเจอร์	96	ตัวตรวจวัดทางชีวภาพด้วยภาพ	145
แคทาลิติกคอนเวอร์เตอร์	169	ตัวพยุง	169
แคลิฟอร์เนียม	5, 75	ตารางไมโครสเตต	199
โครงการแมนฮัตตัน	2	ตำแหน่งที่ยึดเหนี่ยว	142
โครงหลัก	176		
		ด	
ช		ดุงลมนิริภัย	173
ช่วงชีวิตการเปล่งแสง	145	ถูกยับยั้ง	148, 155
ช่วงชีวิตสถานะกระตุ้น	140, 146		
ชั้นย่อย	8	ท	
เต็มครึ่งเต็ม	19	ทอเรียม	4
เต็มเต็ม	19	ทูลีียม	4, 175
ซีฟตรีเฮเจนต์	156	เทคนิคการติดตาม	70, 86
ชุดคิวบิก	8	เทคนิคการรีคอยล์	80
ชุดทั่วไป	8	เทคนิคทวีคูณความถี่	177
		เทคนิคอัลตราไมโครเคมี	87
ช		เทคโนโลยีการบันทึกข้อมูลแบบ	
ซึบสเตรต	159	แมกนีโตออปติก	174
ซาแมเรียม	4, 173	เทคโนโลยีการอำพราง	173
ซีเรียม	3, 171	เทคโนโลยีสี่เหลี่ยม	182

เทอม	132, 191	ผลจากการทำงาน	22
เทอร์เบียม	4, 174	ผลรวมเชิงเส้น	8
ทวีปรวม	136	แผ่นจับ	80, 84
ธนาเทมโกปี	๒๕๕๖	แผนภาพโคเรตเรียน	133
ธาตุแทรนส์คูเลียม	96	เดบิต	๒๕๕๖
ธาตุแทรนส์ยูเรเนียม	31, 63, 68, 87, 96, 99	พลังงานเคมี	๒๕๕๖
ธาตุแม่	84	พลังงานเคมีของสาร	๒๕๕๖
ธาตุลูก	83	พลังงานนิวเคลียร์	๒๕๕๖
ธาตุสี่เขี้ยว	183	พลังงานไฮดรเจน	๒๕๕๖
น		พลังงานไฮดรเจน	๒๕๕๖
นิวเคลียร์แมกเนติกเรโซแนนซ์	162	พลูโทเนียม	5, 71
นิวเคลียร์สปิน	163	พารามิเตอร์แลตทิส	103
นิวตรอนพลังงานต่ำ	63	เพชรรัสเซีย	185
นีโอติเมียม	3, 172	เพอร์ซอติเมียม	3, 172
เนปทูเนียม	5, 69	โพแทสเซียม	4
โนเบเลียม	6, 82	โพแทสเซียม	4
บ		โพรมีเทียม	3
บิตาไดคิโตน	156	โพลีตรอนอิมิสชันโทโมกราฟี	175
เบอร์คีเลียม	5, 75	ฟ	
ป		ฟลูออเรสเซนซ์เซนซิไทเซอร์	178
ปฏิกิริยาการจับนิวตรอน	68	ฟังก์ชันคลื่นเชิงมุม	8
ปฏิกิริยาการเปิดวง	185	ฟังก์ชันคลื่นเชิงรัศมี	8, 16
ปฏิกิริยาซาแมเรียม-บาร์เบียร์	185	เพอร์ริแมกเนติก	183
ปฏิกิริยาต้านพอลิเมอไรเซชัน	187	เฟอร์เมียม	5, 77
ปฏิกิริยาเติมไฮโดรเจน	182	แฟกเตอร์การแยก	46, 55, 58, 59
ปรากฏการณ์ทางสัมพัทธภาพ	17	ม	
		มิชเมทัล	101, 172, 179

เมนเดเลเวียม	6, 79	แรร์เอิร์ท	2, 38
แมกเนติกเรโซแนนซ์อิมเมจจิง	162	ลอร์เรนเซียม	6, 84
แม่เหล็กถาวร	172	ลอส อลามอส	3
โมเมนต์แม่เหล็ก	147	ลูทีเชียม	4, 175
โมเมนต์เชิงมุมของออร์บิทัล	132, 153, 191	เลขโคออร์ดิเนชัน	108, 118
โมเมนต์เชิงมุมรวม	191, 193	เลเซอร์	176
โมเมนต์เชิงมุมรวมของออร์บิทัล	132	แลนทานัม	2, 3, 171
โมเมนต์เชิงมุมสปิน	191	แลนทาไนด์เบา	107, 118
โมลาร์ซัสเซปทิบิลิตี	147	แลนทาไนด์หนัก	107, 118
ไมโครสเตต	191	โลหะผสม	101
ยูเรเนียม	4	จ	129
ยูเรเพิลิกซ์	146	วัสดุกรองแสง	162
ยูโรเพียม	4, 174	เวลาการผ่อนคลาย	163
ร		เวลาการผ่อนคลายตามขวาง	163
รีเทนนิ่งโฮออน	54, 55, 56	เวลาการผ่อนคลายตามยาว	163
รีแล็กซ์ิวิตี	164	เวลาการผ่อนคลายตามยาวของ	165
แร่		อิลีCtrอนสปีน	165
กาโดลิเนียม	42	เวลาการผ่อนคลายสปีน-แลตทิซ	163
คาร์โบไฮเดรต	66	เวลาการผ่อนคลายสปีน-สปีน	163
ซามาร์สไกต์	7	เวลาสหสัมพันธ์	165
ซีโนโทม	42, 43	แควตงโคออร์ดิเนชัน	146
ซีไรต์	42	ส	2, 3, 170
บาสต์เนไซด์	42, 43	สเตต	132, 191
พิตช์เบลนด์	66	สถานะออกซิเดชันผสม	105
โมนาไซด์	42, 43		
ยูซีไนด์	42, 43		

สปีน	132	แลนทาไนด์	1
สปีนโมเมนต์	148	แอกทิไนด์	1
สปีนรวม	132	ออร์บิทัล f	8
สเปกโทรสโกปี		ออร์บิทัล g	65
ดูดกลืนแสง	38	ออร์บิทัลโมเมนต์	148
เปล่งแสง	38	อะเมริเซียม	5, 74
สัดส่วนโมล	141	อัตราการผ่อนคลาย	164
สัมประสิทธิ์การแจกแจง	51, 52, 58	อันตรกิริยาแบบขั้วคู่	162
สัมประสิทธิ์เอกซ์ทิงชัน	127, 140	อัลคิลไอโซไซยาเนต	187
สารกระตุ้น	174	อิตเทรียม	2, 3, 171
สารตัวนำยิ่งยวด	183	อิตเทอร์เบียม	4, 175
สารเกิดคอมเพล็กซ์	49, 50, 51, 53, 54, 56,	อุปกรณ์ควบคุมระดับไมโคร	87
C.D.	57, 146	อุปกรณ์ตรวจจับออกซิเจน	185
สารเกิดคีเลต	52, 57	อุปกรณ์วัดความเค้น	175
สารเพิ่มความคมชัดของภาพ	156, 162	เอ็มอาร์ไอ	162
สารสี	67, 172	เออร์เบียม	4, 175
เส้นใยนำแสง	175, 178	แอกทิเนียม	2, 4
เสาอากาศ	138	แอนไอออนเอกซ์เชนเจอร์	96
ฮอโลกราฟี		ไอน์สไตเนียม	5, 77
ห		ไอออนกระตุ้น	177
หลอดภาพซีอาร์ที	75, 77	dysprosium	
หลอดให้แสงสว่างด้วยคาร์บอนอาร์ก	171	ธ	
หลักการกีดกันของเพาลี	200	โซลเมียม	4, 175
แหล่งเก็บไฮโดรเจน	180	ท	
โหนด	10	TGA	
โหลบ	10	TGA	
อ		TGA	
อนุกรม		TGA	

- A**
- Abelson, P.H. 69
- absorption peak 127
- AC Thin Film EL 176
- actinide series 1
- actinides 1
- actinium 2, 4, 7
- activator 174
- activator ion 177
- air bag 173
- aktinos 7
- alloy 101
- americium 5, 7
- aminepolycarboxylic acid 114
- Angular wave function 8
- antenna 138
- anti-glare mirror 173
- Arrhenius, K.A. 33
- Atomic Energy Research Establishment 82
- attenuation 178
- B**
- Bastnaesite 42
- Bastnäs 34
- Berkeley 7
- berkelium 5, 7
- Berzelius, J.J. 34
- bicapped-trigonal bipyramid 111
- binding constant 142
- binding site 142
- bioimaging probe 145
- Bohr magneton 154
- Boyd, G.E. 49
- Brauner, B. 40
- Browne, C.I. 78
- C**
- abrera, B. 148
- CaCu₅ 180
- California 7
- californium 5, 7
- capped-octahedral 110
- capped-trigonal prism 110
- caprolactone 185
- carbon arc lamp 171
- Carnotite 66
- catalytic converter 169
- catcher foil 80
- Cathode Ray Tube 173
- CeCo₅ 180
- Ceres 6, 34
- ceria 34
- cerite 34, 42
- cerium 3, 6
- cerium group 42, 107
- chelate 52
- chelating agent 52
- chemosensor 144

- Electroluminescent display 1176
- electron configuration 18, 191
- energy
- hydration 24
 - ionization 24
 - lattice 24
- enhancing agent 162
- equivalent electrons 197, 207
- erbia 35
- Erbia 35
- erbium 4, 7
- Eu(dfhd)₃ 157
- Eu(dpm)₃ 157, 160
- Eu(facam)₃ 157
- Eu(fod)₃ 157
- Eu(hfbc)₃ 157
- Eu(thd)₃ 157
- europium 4, 7
- Euxenite 42
- exchanger
- anion 96
 - cation 96
- excited-state lifetime 140, 146
- exponential decay constant 140
- extinction coefficient 127
- F**
- f-type transition elements 38
- facam 158
- f-block 1
- Fermi, E. 7, 63
- fermium 5, 7
- Fernandes, L. 40
- ferrimagnetic substance 183
- ferrocene 119
- f-f transition 127
- Fields, P.R. 78
- filled 19
- Fischer, W. 57
- Flerov, G.N. 82
- florentium 40
- Fluorescence sensitizer 178
- fluoride glass 178
- fod 156, 159
- Formation constant 114
- fractional separation 38
- frequency doubling technique 177
- Fried, S.M. 78
- fuel cell 171
- G**
- Gadolin, J. 7, 33, 75
- gadolinite 33, 42
- gadolinium 4, 7, 36
- Gadolinium break 118
- Gadolinium Gallium Garnet 178
- Gadolinium Scandium Gallium Garnet 177
- garnet 183

Gatti, R.C.	79	Hisinger, W.	34
Gd(DTPA)(H ₂ O) ²⁺	166, 167	hole formalism	205
Gd(DTPA) ²⁻	166	holmium	4, 7
Gd(fod) ₃	157	HOMO, D.F.	119
General set	8	Hopkins, B.S.	40
gerade	11	Huizenga, J.R.	78
GGG	178	Hund, F.	148
Ghiorso, A.	74, 75, 76, 78, 82, 84	Hund's Rule	206
Glendenin, L.E.	40, 50	hydrogen storage	180
green element	183	hydrogenation reaction	182
green technology	182	I	
green twin	6	illinium	40
Grotrian diagram	133	image enhancer	162
GSGG	177	ion-exchange	40
H		J	
Hallmark design		James, C.	36
Hahn, O.	64	James, R.A.	74
half-filled	19	jj coupling	132, 194
Harris, J.A.	40	K	
Harvey, B.G.	82	Kennedy, J.W.	71
HDEP	61	kerosene	92
Heavy Ion Linear Accelerator	83	Klaproth, M.H.	34
heavy lanthanides	107, 118	L	
Hexone	92	La Chappelle, T.J.	71
hfbc	158	LaCo ₅	180
Higgins, G.H.	78		
Highest Occupied Molecular Orbital	119		
HILAC	83		
Hirsch, A.	78		

- LaNi₅ 180, 181
- LaNi₅H₆ 181
- lanthana 35
- lanthanein 6
- lanthanide
- elements 38
- series 1
- lanthanides 1, 38
- lanthanons 38
- lanthanum 2, 3, 6
- Laporte forbidden transition 128
- Larsh, A.E. 84
- Latimer, R.M. 84
- lattice parameter 103
- Lawrence, E.O. 7, 85
- lawrencium 6, 7
- light filter 129
- light lanthanides 107, 118
- linear combination 8
- $\text{Ln}(\text{Fe}_{12})_x\text{M}_x$ 182
- lobe 10
- longitudinal electron spin relaxation
- time 165
- longitudinal relaxation time 163
- LS coupling 132, 193
- luminescence 136
- luminescent lifetime 145
- Lutetia 7
- lutetium 4, 7, 36
- M**
- magnetic moment 147
- Magnetic Resonance Imaging 156, 162
- magneto-optic recording technology 174
- Magnusson, L.B. 71
- Manhattan Project 3
- Manning, W.M. 78
- Marinsky, J.A. 40, 50
- McMillan, E.M. 69, 71
- Mech, J.F. 78
- Mendeleev, D. 7
- mendelevium 6, 7
- micromanipulator 87
- microstate 191
- microstates table 199
- mischmetal 101
- mixed-valence compounds 105
- molar susceptibility 147
- mole fraction 141
- Monazite 42
- Morgan, L.O. 74
- Mosander, C.G. 35
- MRI 156, 162, 173
- N**
- National Laboratory
- Argonne 57, 82
- Los Alamos 3
- Oak Ridge 40, 57

- Nd:YAG 176
- $\text{Nd}_2\text{Fe}_{14}\text{B}$ 182
- NdFeB 172, 182
- neodymium 3, 6
- neos 6
- neptunium 5
- neutron capture 68
- New Erbia 35
- New Terbia 35
- new twin 6
- NMR 162
- Nobel Institute for Physics 82
- nobelium 6
- node 10
- non-equivalent electrons 197
- nuclear fission 40
- Nuclear Magnetic Resonance 162
- O**
- octahedral 110
- Old Erbia 35
- Old Terbia 35
- optical glass 184
- orbital angular momentum 132, 191
- overtone 136
- oxygen sensor 185
- P**
- parent element 84
- Pauli's Exclusion Principle 200
- Pearce, D.W. 49
- pentagonal bipyramid 110
- Peppard, D.F. 57, 58
- Perlman, I. 75
- permanent magnet 172
- PET 175
- Phillips, L. 79
- photoluminescence 137
- pigments 67
- Pitchblende 66
- plutonium 5
- polycrase 42
- Positron Emission Tomography 175
- Powell, J.E. 54
- $\text{Pr}(\text{dfhd})_3$ 157
- $\text{Pr}(\text{dpm})_3$ 160
- praseodymium 3, 6
- prasios 6
- Prometheus 6
- promethium 3, 6, 40
- protactinium 4, 7
- protoactinium 4
- protos 7
- pseudocontact shift 160
- Pyle, G.L. 78
- pyrophoric 101, 180

- Q**
- quenched 148, 155
- quenching 146
- R**
- Radial wave function 8
- Rare Earth 2, 38
- recoil
- energy 84
- technique 80
- Relativistic effect 17
- relaxation
- process 162
- rate 164
- time 162
- relaxivity 164
- retaining ion 54
- ring opening reaction 185
- Rolla, L. 40
- ruby laser 177
- Russell-Saunders coupling 193
- Russell, R.G. 49
- S**
- samarium 4, 7
- Samarium-Barbier reaction 185
- Samarski, C.M. 7
- samarskite 7
- scandium 2, 3, 7
- scandium triflate DAY186
- Seaborg, G.T. 65, 71, 74, 75, 76, 78
- second-order Zeeman effect 136, 152
- selection rule 127
- separation factor 46
- shielding Project 154
- shift reagent M. 156
- Sikkeland, T. 84
- slow neutron M. 63
- $\text{Sm}_2\text{Co}_{17}$ 182
- SmCo_5 D. 173, 182
- SmCo_5 182
- SmI_2 185
- Smith, H.L. 78
- solid support 169
- solvent extraction 66
- spectroscopy 38
- absorption 38
- emission 38
- Spedding, F.H. 54
- Spence, R.W. 78
- spin *refer. C.F.* 132
- spin angular momentum 191
- spin-lattice relaxation time 163
- spin-only formula 148
- spin-orbit coupling 132, 191
- spin-spin relaxation time 163
- square antiprism 110, 111
- Stability constant 114

state	132, 191	TIP	152
steady-state magnetization	164	Tompkins, E.R.	49
Stealth technology	173	total angular momentum	191, 193
Stockholm	7	total angular momentum quantum number	193
Strassmann, F.	64	total orbital quantum number	193
Street, Jr., K.	76	total spin quantum number	193
Streiweiser, A.	119	tracer technique	70, 86
stress guage	175	transuranium elements	31
Studier, M.H.	78	transverse magnetization	164
subshell	8	transverse relaxation time	163
filled	19	tricapped-trigonal prism	111
half-filled	19	trigonal prism	110
substrate	159	tri-n-butyl phosphate	57
superconductor	183		
T		U	
TBP	57, 58, 61, 90, 92	ungerade	11
temperature independent		uranium	4
paramagnetism	152	uranocene	119
Terbia	35	uraplex	146
terbium	4, 7	Urbain, G.	36
term	132, 191		
TETA	166, 167	V	
thd	156	Van Vleck, J.H.	151
Thompson, S.G.	75, 76, 77, 78, 82	von Welsbach, C.A.	36
Thor	7		
thorium	4, 7	W	
Thule	7	Wahl, A.C.	71
thulium	4, 7	Wallmann, J.C.	77, 79, 87

สัมพันธ์ วงศ์นาวา

ธาตุกลุ่มเอฟ : แลนทาไนด์และแอกทิไนด์ / สัมพันธ์

1. ธาตุหายาก. 2. แอกทิไนด์

546.41

ISBN 978-974-03-2920-6

สปจ. 1598

BSTI DEPT. OF SCIENCE SERVICE
สำนักหอสมุดฯ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

1110013635

ศูนย์ศูนย์วิชาการ สู้อิโคม
www.ChulaPress.com
Knowledge to All

เลขหมู่ 546.41
8 612
2555
เลขทะเบียน 19032
วันที่ 1 6/พ.ศ. 2555

ลิขสิทธิ์ของสำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ครั้งที่ 1 จำนวน 1,000 เล่ม พ.ศ. 2555

การผลิตและการลอกเลียนหนังสือเล่มนี้ไม่ว่ารูปแบบใดทั้งสิ้น

113910

ต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้จัดทำนาย ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

สาขา

ศาลาพระเกษีย โทร. 0-2218-7000-3 โทรสาร 0-2255-4441

สยามสแควร์ โทร. 0-2218-9881-2 โทรสาร 0-2254-9495

ม.นเรศวร จ.พิษณุโลก โทร. 0-5526-0162-4 โทรสาร 0-5526-0165

ม.เทคโนโลยีสุรนารี จ.นครราชสีมา โทร. 0-4421-6131-4 โทรสาร 0-4421-6135

ม.บูรพา จ.ชลบุรี โทร. 0-3839-4855-9 โทรสาร 0-3839-3239

โรงเรียนนายร้อย จปร. จ.นครนายก โทร. 0-3739-3023 โทรสาร 0-3739-3023

จัตุรัสจามจुरี (CHAMCHURI SQUARE) ชั้น 4 โทร. 0-2160-5301-2 โทรสาร 0-2160-5304

รัตนานิเวศร์ (แยกแคราย) โทร. 0-2950-5408-9 โทรสาร 0-2950-5405

Call Center (จัดส่งทั่วประเทศ) โทร. 0-2255-4433 <http://www.chulabook.com>

เครือข่าย

ศูนย์หนังสือ ม.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย โทร. 0-5391-7020-4 โทรสาร 0-5391-7025

ศูนย์หนังสือ ม.วลัยลักษณ์ จ.นครศรีธรรมราช โทร. 0-7567-3648-51 โทรสาร 0-7567-3652

ร้านหนังสือดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) रामคำแหง 43/1 โทร. 0-2538-2573 โทรสาร 0-2539-7091

ศูนย์หนังสือ ม.ราชภัฏเชียงราย จ.เชียงราย โทร. 0-5377-6000

ศูนย์หนังสือ ม.อุบลราชธานี จ.อุบลราชธานี โทร. 0-4535-3140, 0-4528-8400-3 ต่อ 1803 โทรสาร 0-4535-3145

ศูนย์หนังสือ ม.ราชภัฏสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี โทร. 0-7735-5466, 0-7791-3333 โทรสาร 0-7735-5468

ศูนย์หนังสือโรงเรียนเทคโนโลยีโออาร์พีซี จ.ระยอง โทร. 0-3889-9130-2 ต่อ 331 โทรสาร 0-3889-9130 ต่อ 301

ศูนย์หนังสือ ม.ราชภัฏเทพสตรี จ.ลพบุรี โทร. 0-3642-7485-93

ร้านค้า, หนังสือเข้าชั้นเรียน ติดต่อแผนกขายส่ง สาขารัตนานิเวศร์ (แยกแคราย) โทร. 0-2950-5408-9 โทรสาร 0-2950-5405

กองบรรณาธิการ : จุฑามาศ ตั้งจิตพิริชัย

พิสูจน์อักษร : รวีวรรณ จันทร์แก้ว

ออกแบบปก : หงก. ซอบและท่า โทร. 0-2447-2464, 08-1642-0419

ออกแบบรูปเล่ม : ดิษฐานันท์ ชาเสน

พิมพ์ที่ : บริษัทแอคทีฟพริ้นท์ จำกัด โทร. 0-2215-7698 โทรสาร 0-2214-0038